ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

РУДЕНКОВА СОФІЯ ВАЛЕРІЇВНА

«Облік і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством»
(на матеріалах ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика»)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

АВТОРЕФЕРАТ

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»

Чернігів – 2018

Випускна кваліфікаційна робота є рукописом.

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, Обліково-економічного факультету Чернігівського національного технологічного університету, Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор
Маргасова Вікторія Геннадіївна,
завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Чернігівського національного технічногоуніверситету

Рецензент: Головний бухгалтер підприємства ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика»
Качегіна Людмила Василівна

Захист відбудеться «21» травня 2018 р. о 9.00 год. на засіданні державної екзаменаційної комісії у Чернігівському національному технологічному університеті

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту ЧНТУ д.е.н., професор **В.Г. Маргасова**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Важливі структурні зміни в економіці України, інтеграція у міжнародний економічний простір, забезпечення конкурентоспроможності на світовому рівні вимагає від вітчизняних підприємств зваженого управління, під час якого особлива увага має приділятися політиці управління фінансовими результатами, адже фінансові результати є основою для інвестиційного розвитку підприємства, розширення його діяльності та забезпечення досить вигідного місця серед конкурентів відповідної галузі.

Оскільки величина фінансового результату визначає можливість подальшого розвитку підприємства (розширення виробництва, оновлення його основних фондів, упровадження нових прогресивних технологій і т.д.) та створює запас фінансової стійкості, який дає підприємству змогу оперативно реагувати на зміни у ринковій кон'юнктурі, то питання підвищення прибутковості набувають особливої актуальності в сучасний період ринкових реформ та економічних перетворень.

Дослідженню проблем формування, обліку та аналізу фінансових результатів приділяли увагу такі вчені-економісти, як: В.П. Багров, Г.В. Савицька, С.Ф. Голов, В.І. Іващенко, В.М. Костюченко, М.А. Болюх, А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Н.В.Чабанова, Н.П. Кондраков, П.А. Костюк, В.Г. Лінник, В.В. Сопко, Л.Д. Білик, Ф.Ф.Бутинець, В.М. Івахненко, Л.А. Лахтіонова, Є.В. Мних, А.М.Поддєрьогін, С.Ф.Покропивний, О.О. Терещенко, С.І. Шкарабан та ін.

Питання оцінки фінансового стану підприємств розглядалися в працях зарубіжних науковців і практиків, зокрема: М.І. Баканова, І.Т. Балабанова, Л.Бернстайна, О.В. Єфімова, В.В. Ковальова, М.Р. Метьюса, Д. Міддлтона, В.П. Привалова, Ж. Рішара, В.М. Родіонової, Д. Стоуна, Е.Хелферта, А.Д. Шеремета та ін. Проте в питаннях обліку та аналізу фінансових результатів

залишається чимало невирішених проблем, котрі потребують детального дослідження і вироблення пропозицій для практичної діяльності.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Випускну кваліфікаційну роботу виконано у рамках освітньо-наукових планів кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Чернігівського національного технологічного університету на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» зі спеціальності «Облік і оподаткування».

Мета і завдання дослідження. Мета випускної кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку і аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством, а також в розробці пропозицій та шляхів їх удосконалення.

Досягнення поставленої мети випускної кваліфікаційної роботи обумовило вирішення таких наукових і практичних **завдань:**

- ✓ дослідити економічну сутність фінансових результатів в системі управління підприємством;
- ✓ з'ясувати особливості фінансової системи управління підприємством та методичні підходи щодо обліку, оцінки та аналізу фінансових результатів підприємства;
- ✓ розглянути нормативно-правове та інформаційне забезпечення обліку та аналізу фінансових результатів підприємства;
- ✓ дослідити сучасний стан харчової промисловості України;
- ✓ надати фінансово-економічну характеристику діяльності ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика»;
- ✓ проаналізувати динаміку змін основних фінансово-економічних показників діяльності ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика»;
- ✓ виконати аналіз складу та структури майна підприємства та джерел його формування;
- ✓ здійснити оцінку фінансових результатів ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» та їх впливу на фінансову стійкість підприємства;

- ✓ розглянути організацію обліку фінансових результатів підприємства;
- ✓ розробити шляхи покращення фінансово-економічного стану підприємства та підвищення ефективності його діяльності;
- ✓ запропонувати напрямки поліпшення політики управління фінансовими результатами підприємства та удосконалення організації обліку і аналізу фінансових результатів.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку і аналізу фінансових результатів на ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних, організаційних та практичних аспекти обліку і аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством.

Методи дослідження. Вирішення поставленої у роботі мети та завдань можливо за допомогою застосування загальнонаукових методів дослідження: аналізу та синтезу, порівняння, історичного, монографічного, спостереження, економічного аналізу, табличного та графічного, узагальнення, гіпотеза та припущення, системний підхід, моделювання.

Теоретичною основою роботи є фундаментальні положення теорії фінансів, бухгалтерського обліку та аудиту, праці вітчизняних та зарубіжних учених з відповідної проблематики.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові документи, дані та звітність Державної служби статистики України та досліджуваного підприємства, наукові публікації, монографічні дослідження вітчизняних та зарубіжних вчених, ресурси мережі Інтернет, власні напрацювання автора.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у поглибленні теоретичних і практичних засад формування та використання фінансових результатів діяльність. Найбільш суттєві результати, які характеризують наукову новизну роботи, полягають у наступному:

- досліджено наукові підходи обліку та аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством з урахуванням різних визначень авторів вітчизняної та зарубіжної науки;

- охарактеризовано особливості фінансової ситеми підприємства для виявлення резервів нарощування обсягів фінансових результатів;

- систематизовано нормативно-правове та інформаційне забезпечення обліку і аналізу фінансових результатів в умовах функціонування підприємств харчової промисловості;

- удосконалено політику управління фінансовими результатами на підприємстві;

- обґрунтовано напрями удосконалення організації обліку та аналізу фінансових результатів.

Апробація результатів дослідження. Основні наукові положення випускної кваліфікаційної роботи і практичні результати дослідження доповідалися та обговорювалися на наукових та науково-практичних конференціях:

✓ V Міжнародна науково-практична інтернет-конференція студентів, аспірантів і молодих учених «Інноваційний розвиток інформаційного суспільства: економіко-управлінські, правові та соціокультурні аспекти» (23 грудня 2016 року).

✓ Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих вчених «Юність науки – 2017: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства» (26-27 квітня 2017 року).

✓ Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих учених «Юність науки – 2018: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства» (11-12 квітня 2018 року).

Результати дослідження можуть бути використані у процесі формування подальшої стратегії напрямку розвитку бухгалтерського обліку та аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством. Впровадження наведених в роботі пропозицій, як очікується, повинно

удосконалити процеси діяльності на ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика», що буде приносити прибуток у майбутньому.

Структура та обсяг роботи. Робота складається з вступу, 3 розділів, висновків і пропозицій. Основний зміст викладено на 129 сторінках друкованого тексту та містить містить 23 таблиці, 15 рисунків; список використаних джерел з 86 найменувань й додатки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У **вступі** розкрита актуальність теми магістерської роботи, встановлено мету та завдання, предмет та об’єкт, методи та інформаційна база дослідження, а також подано структуру роботи.

У першому розділі «Теоретичні основи управління фінансовими результатами діяльності підприємства» розглядається економічну сутність та поняття фінансових результатів; визначено особливості фінансової системи управління підприємством; розглянуто методичні підходи щодо обліку, оцінки та аналізу фінансових результатів підприємства; систематизовано нормативно-правове забезпечення щодо обліку та аналізу фінансових результатів підприємства.

Фінансові результати займають центральне місце в системі управління підприємством. Це важлива й водночас дуже складна як економічна, так і обліково-аналітична категорія.

Розуміння сутності поняття «фінансовий результат» – одна з головних передумов формування відповідних напрямків його обліку, контролю, аналізу та можливості здійснення своєчасного управлінського впливу на окремі його складові заради підвищення ефективності діяльності підприємств. Інтерпретація різноконтексного тлумачення фінансових результатів підприємства представлена на рисунку 1.

Між фахівцями у галузях бухгалтерського обліку, фінансів, економіки та юридичних наук немає однозначності щодо визначення сутності поняття

«фінансовий результат», але можна виділити певні ознаки, за якими групуються думки науковців щодо сутності фінансових результатів:

- результат співставлення доходів та витрат підприємства (Бутинець Ф.Ф., Загородній А.Г. і Вознюк Г.Л., Ткаченко Н.М., Опарін В.М.);

- приріст чи зменшення капіталу (Лондар С.Л. і Тимошенко О.В., Загородній А.Г. і Вознюк Г.Л.);

- вираження у формі прибутку або збитку (Бутинець Ф.Ф., Загородній А.Г. і Вознюк Г.Л., Мочерний А.Д., Пушкар М.С., Ткаченко Н.М., Опарін В.М., Худолій Л.М., Чебанова М.С. і Василенко С.С.);

- підсумки (результат) діяльності (Скасюк Р.В., Пушкар М.С.).

Рисунок 1. – Інтерпретація різноконтексного тлумачення фінансових результатів підприємства*

**Джерело: систематизовано та складено автором*

Фінансова система управління фінансовими результатами – це система, яка включає декілька підсистем, а саме: управління на кожній стадії кругообігу грошей, управління складовими елементами фінансового капіталу (виробничі

запаси, дебіторська заборгованість, готова продукція, грошові кошти), кожна з яких, маючи свою специфіку і інструментарій, поєднана з іншими взаємним впливом на кінцевий фінансовий результат (рис. 2).

Рисунок 2. – Фінансова система управління фінансовими результатами підприємства*

**Джерело: систематизовано та складено автором.*

Фінансовий результат є досить складною та багатовимірною категорією. Інформація про результати діяльності відображається у фінансових звітах підприємства та є загальнодоступною інформацією для визначення рівня ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства та є головним джерелом інформації для стейкхолдерів.

Аналіз механізму фінансового управління підприємства дозволяє дійти висновку, що він складається з декількох блоків, одночасна дія яких покликана отримати достатній для забезпечення умов фінансової стабільності

підприємства прибуток, який одержаний в результаті дотримання інтересів підприємства. Тому побудова адекватної фінансової системи управління підприємством та чітке її виконання дає можливість досягнути бажаних результатів.

У другому розділі «Організація бухгалтерського обліку та аналізу фінансових результатів діяльності на ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» розкриваються сучасні тенденції та напрямки розвитку харчової промисловості в Україні; проаналізовано фінансово-економічну характеристику підприємства; досліджено стан та структуру майна підприємства та джерел його формування; охарактеризовано організацію обліку та аналізу стану фінансових результатів на підприємстві.

Харчова промисловість була та залишається стратегічно важливою частиною народного господарства країни, ефективне функціонування якої є основним фактором економічного та соціального зростання, головною умовою забезпечення підвищення життєвого рівня населення. ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» одне з найбільших підприємств України з виробництва макаронних виробів, яке працює на ринку макаронного виробництва вже 60 років.

Розрахувавши у роботі показники оцінки платоспроможності та показники, що характеризують фінансову стійкість підприємства, і проаналізувавши їх в динаміці та порівнявши з нормативними значеннями, ми можемо стверджувати, що на підприємстві присутні ознаки поточної неплатоспроможності (табл. 1).

Таблиця 1. – Показники, що характеризують фінансову стійкість підприємства*

№ п/п	Найменування показника	На початок 2015 року	На кінець 2015 року	На початок 2016 року	На кінець 2016 року	На початок 2017 року	На кінець 2017 року
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Показники, що визначають стан оборотних коштів:						
1.1	Коефіцієнт забезпечення запасів і затрат власними оборотними коштами Кзз = ВОК/З ⊇1	-0,94	-0,25	-0,25	0,30	0,30	0,03

Продовження таблиці 1.

1.2	Коефіцієнт маневреності власних коштів Км = ВОК/ВК	-0,33	-0,08	-0,08	0,10	0,10	0,02
1.3	Коефіцієнт оборотності поточних активів Коб. ПА = ЧВ / Сер. знач. ПА	5,24	6,66	6,57	6,31	4,71	4,48
1.4	Коефіцієнт оборотності ТМЦ Коб. ТМЦ = ЧВ / Сер. Знач. ТМЦ	14,95	19,02	18,87	18,12	14,86	14,12
1.5	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості Коб. ДЗ = ЧВ / Сер. Знач. ДЗ	8,39	10,67	10,56	10,14	7,04	6,70
1.6	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості Коб. КЗ = ЧВ / Сер. знач. КЗ	4,33	5,51	6,65	6,38	4,94	4,69
1.7	Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами поточних активів Кз = ВОК/ПА	-0,35	-0,08	-0,08	0,11	0,11	0,01
2.	Показники стану основного капіталу:						
2.1	Індекс постійного активу Іп.а. = НА/ВК	1,33	1,08	1,08	0,91	0,91	1,00
2.2	Коефіцієнт нарахованої амортизації (коефіцієнт зносу) Кзн. = З/ПВОЗ	0,78	0,81	0,81	0,84	0,84	0,86
2.3	Коефіцієнт реальної вартості майна Кр.в. = (ОЗ + ВЗ + ПБА) /А	0,72	0,67	0,67	0,67	0,67	0,51
3.	Фінансова незалежність та ділова активність підприємства:						
3.1	Коефіцієнт автономії: Ка = ВК/А	0,44	0,49	0,49	0,56	0,56	0,33
3.2	Коефіцієнт співвідношення власних і позикових коштів = ПК/ВК	1,28	1,05	1,05	0,79	0,79	2,03
3.3	Рентабельність продукції Рпр. = ЧП/Св.*100%	-	0,92	0,92	0,84	0,84	-
3.4	Загальна рентабельність: Рзаг. = ОП/А*100%	-	2,48	2,48	3,12	3,12	-
1.2	Коефіцієнт маневреності власних коштів Км = ВОК/ВК	-0,33	-0,08	-0,08	0,10	0,10	0,02
1.3	Коефіцієнт оборотності поточних активів Коб. ПА = ЧВ / Сер. знач. ПА	5,24	6,66	6,57	6,31	4,71	4,48
1.4	Коефіцієнт оборотності ТМЦ Коб. ТМЦ = ЧВ / Сер. Знач. ТМЦ	14,95	19,02	18,87	18,12	14,86	14,12
1.5	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості Коб. ДЗ = ЧВ / Сер. Знач. ДЗ	8,39	10,67	10,56	10,14	7,04	6,70
1.6	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості Коб. КЗ = ЧВ / Сер. знач. КЗ	4,33	5,51	6,65	6,38	4,94	4,69
1.7	Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами поточних активів Кз = ВОК/ПА	-0,35	-0,08	-0,08	0,11	0,11	0,01
2.	Показники стану основного капіталу:						
2.1	Індекс постійного активу Іп.а. = НА/ВК	1,33	1,08	1,08	0,91	0,91	1,00
2.2	Коефіцієнт нарахованої амортизації (коефіцієнт зносу) Кзн. = З/ПВОЗ	0,78	0,81	0,81	0,84	0,84	0,86
2.3	Коефіцієнт реальної вартості майна Кр.в. = (ОЗ + ВЗ + ПБА) /А	0,72	0,67	0,67	0,67	0,67	0,51
3.	Фінансова незалежність та ділова активність підприємства:						
3.1	Коефіцієнт автономії: Ка = ВК/А	0,44	0,49	0,49	0,56	0,56	0,33
3.2	Коефіцієнт співвідношення власних і позикових коштів = ПК/ВК	1,28	1,05	1,05	0,79	0,79	2,03
3.3	Рентабельність продукції Рпр. = ЧП/Св.*100%	-	0,92	0,92	0,84	0,84	-
3.4	Загальна рентабельність: Рзаг. = ОП/А*100%	-	2,48	2,48	3,12	3,12	-

**Джерело: складено та розраховано автором на основі даних фінонсової звітності підприємства*

Проаналізувавши діяльність ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика», необхідно підкреслити, що в цілому облікова робота організована добре і забезпечує вірне відображення процесів, що відбуваються, на рахунках бухгалтерського обліку і дає змогу отримати достовірні показники щодо діяльності підприємства.

У третьому розділі «Напрямки удосконалення обліку, аналізу та політики управління фінансовими результатами підприємства ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» обґрунтовано шляхи покращення фінансово-економічного стану підприємства та підвищення ефективності його діяльності; запропоновано напрямки поліпшення політики управління фінансовими результатами підприємства та удосконалення організації обліку і аналізу фінансових результатів.

Розвиток підприємства в довгостроковій перспективі залежить від уміння своєчасно передбачити зміни на ринку й відповідно адаптувати свою діяльність, змінюючи асортимент продукції, форми обслуговування, збутову мережу, організаційну структуру, інші елементи внутрішнього потенціалу.

Підприємство за умов конкурентного середовища, повинне не тільки концентрувати увагу на внутрішньому стані справ, але й розробляти довгострокову стратегію, яка дала б змогу встигати за змінами, що відбуваються. За допомогою стратегічного управління підприємство має змогу досягти ринкових переваг і розкрити перспективні напрями своєї діяльності, можливість краще вивчити власні потенційні можливості й обмеження. Нами була сформована стратегія розвитку підприємства з урахуванням економічних, екологічних та соціальних аспектів його діяльності, адже стратегія необхідна будь-якому підприємству, що претендує на успіх. Загальний аналіз системи управління фінансовими результатами підприємства ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» показав, що вона на даному підприємстві є неефективним та потребує вдосконалення. Підприємство повинно розробити стратегію управління грошовими потоками, шляхом вирішення комплексу оптимізаційних задач та постійно аналізує показники рентабельності,

фінансової стійкості і інших фінансових важелів по даних про фінансові результати своєї господарської діяльності.

Основні аспекти на які необхідно звернути увагу підприємству для покращення системи організації бухгалтерського обліку та аналізу фінансових результатів наведені у третьому розділі та представленні в таблиці 2, на нашу думку, виконання цих рекомендацій підвищить ефективність роботи підприємства, що у майбутньому призведе до отримання економічних вигод, підвищить продуктивність праці облікових працівників та зменшить ймовірність виникнення помилок в бухгалтерському обліку та звітності.

Таблиця 2. – Напрямки удосконалення організації обліку та аналізу фінансових результатів на ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика»*

№ п/п	Напрямки	Шляхи досягнення	Очікуваний результат
1	2	3	4
1.	Удосконалення наказу про облікову політику ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика». (Застаріла інформація).	Привести наказ до діючих норм чинного законодавства, встановити вартісну межу для об’єкта основних засобів – 6000 грн.; внести пункти щодо обліку поточних зобов’язанн, додати розділ про організацію управлінського обліку на підприємстві.	Ефективне, правильне та раціональне ведення бухгалтерського обліку та забезпечення користувачів фінансової звітності повною, правдивою та неупередженою інформацією щодо діяльності підприємства.
2.	Розробка планів і прогнозів фінансового оздоровлення підприємства.	Впровадження на підприємстві автоматизованої системи показників, за допомогою яких здійснюється аналіз фінансового стану підприємства і фінансових результатів діяльності. Програмний продукту MS Excel, грунтуючись на використанні даних внутрішньогосподарського обліку і звітності, дає змогу проводити ґрунтовний аналіз динаміки і структури фінансових результатів, виявляти вплив комплексу факторів на їх формування, що сприяє пошуку резервів зростання прибутковості підприємства.	Своєчасне виявлення та усунення недоліків у фінансовій діяльності підприємства і пошук резервів зміцнення фінансового стану підприємства та його платоспроможності.

Продовження таблиці 2.

3.	Виробнича програма.	Групування доходів від реалізації готової продукції за сегментами та в розрізі споживачів (покупців).	Дасть можливість оперативно отримувати інформацію про стан попиту на продукцію, вчасно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, обґрунтовано формувати виробничу программу.
4.	Робочий плану рахунків.	Передбачити до субрахунку 791 «Результат операційної діяльності» субрахунки другого порядку: 791.1 «Результат основної діяльності» та 791.2 «Результат іншої операційної діяльності».	Дасть можливість виявляти фінансові результати окремо від основної та іншої операційної діяльності, що необхідно для поглибленого аналізу обсягу, структури і динаміки фінансових результатів, обґрунтування управлінських рішень.
3.	Виробнича програма.	Групування доходів від реалізації готової продукції за сегментами та в розрізі споживачів (покупців).	Дасть можливість оперативно отримувати інформацію про стан попиту на продукцію, вчасно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, обґрунтовано формувати виробничу программу.
4.	Робочий плану рахунків.	Передбачити до субрахунку 791 «Результат операційної діяльності» субрахунки другого порядку: 791.1 «Результат основної діяльності» та 791.2 «Результат іншої операційної діяльності».	Дасть можливість виявляти фінансові результати окремо від основної та іншої операційної діяльності, що необхідно для поглибленого аналізу обсягу, структури і динаміки фінансових результатів, обґрунтування управлінських рішень.

**Джерело: складено автором.*

Для того, щоб оптимізувати систему управління прибутком ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика», ми здійснили прогноз його обсягу на 2018 та 2019 роки. По представленим даним на рисунку 3 розробили трендову модель і спрогнозували обсяг чистого прибутку на майбутнє.

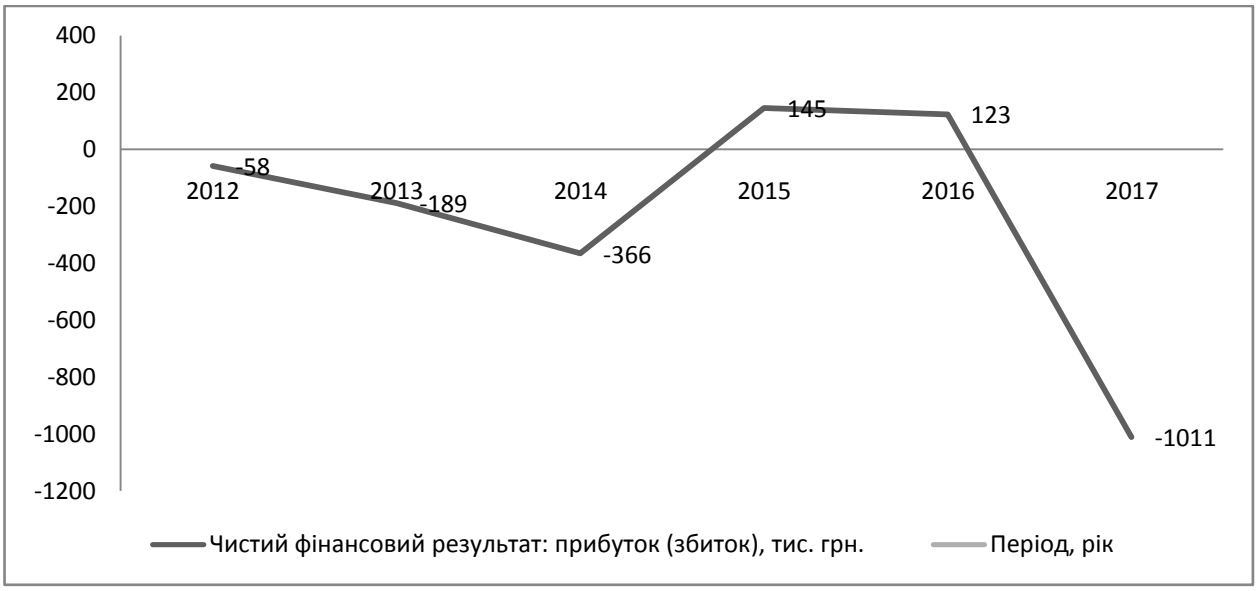

Рисунок 3. – Динаміка зміни чистого фінансового результату за 2012-2017 роки*

**Джерело: розроблено та складено автором.*

Результати моделювання відобразили графічно на рисунку 4.

Рисунок 4. – Моделювання чистого прибутку ПрАТ «ЧМФ» протягом 2015-2019 рр., тис. грн.*

**Джерело: розроблено та складено автором.*

ВИСНОВКИ

У випускній кваліфікаційній роботі розглянуто тему «Облік і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством».

Діяльність будь-якого підприємства у сучасних умовах потребує стратегічного планування та формування стратегії його розвитку. Але, як показує практика, багато компаній працюють без стратегії. У той же час більшість вітчизняних підприємств концентрують свої зусилля на вирішенні поточних задач, а питання перспективного розвитку нерідко виявляються поза межами господарської діяльності.

Прибуток, який є основним фінансовим показником і результатом підприємницької діяльності суб’єктів господарювання, забезпечує потреби у фінансових ресурсах не тільки самих підприємств, а й держави загалом. Планування прибутку є складовою фінансового планування і найважливішим аспектом фінансово-економічної діяльності підприємств. Від достовірності визначеного планового прибутку залежить ефективність господарсько-фінансової діяльності підприємства.

У 2017 році ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» демонструвала негативну динаміку розвитку.

В зв’язку з цим діяльність підприємства в подальшому повинна бути направлена на пошук найбільш ефективних форм і методів підвищення ефективності роботи підприємства та співпраці з стейкхолдерами.

Проаналізувавши динаміку фінансово-економічних показників можна зробити дійти висновку, що основні показники фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» зазнали негативних змін, що дозволяює охарактеризувати це, як ще один несприятливий для підприємства рік.

Показники рентабельності більш повно ніж прибуток відображають кінцеві результати господарювання, тому що їх величина показує співвідношення факту з дійсними або використаними ресурсами. Їх

використовують для оцінки діяльності підприємства і як інструмент в інвестиційній політиці та ціноутворенні.

Загальна рентабельність підприємства (тобто рентабельність його виробництва) падає, причиною може бути збільшення операційних витрат, зміна фондомісткості продукції та оборотності оборотних коштів.

Узагальнюючи показники фінансової стійкості підприємства ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика», можна зробити висновок про наявність у нього незначного запасу фінансової міцності. Це підтверджується фінансовою залежністтю підприємства, достатньо низьким рівнем забезпеченості власним оборотним капіталом та коефіцієнтом реальної вартості майна. Перед підприємством, постає завдання підвищення технічного рівня виробництва за рахунок оновлення основних засобів, підвищення ефективності використання оборотних коштів, особливо вільних грошових коштів.

Зіставлення найбільш ліквідних засобів і швидко реалізованих активів з найбільш строковими зобов’язаннями і короткостроковими пасивами дає змогу виявити поточну (на найближчий час) ліквідність і платоспроможність ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика». Баланс ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» не є абсолютно ліквідним.

Для підвищення ефективності роботи підприємства першочергове значення має виявлення резервів збільшення обсягів виробництва і реалізації, зниження собівартості продукції, зростання прибутку.

Для досліджуваного підприємства найоптимальнішим варіантом є виявлення резервів на виробничий стадії. Здійснюючи пошук резервів, слід керуватися принципами, які були висвітлені у 3 розділі.

Збільшення прибутку в результаті виробничої діяльності дає можливість підприємству заробити засоби на виробничий і соціальний розвиток, матеріальне заохочення, до того ж це стає функцією самого підприємства.

Для росту обсягу прибутку від реалізації необхідно регулярно проводити інвентаризацію запасів і обладнання з метою виявлення надлишків. Ці надлишки необхідно продавати за ринковими цінами.

Збільшення прибутку можливе за рахунок:

– нарощення обсягів виробництва і реалізації товарів;

– здійснення заходів щодо підвищення продуктивності праці своїх працівників;

– зменшення витрат на виробництво продукції;

– кваліфікованого здійснення цінової політики, оскільки на ринку діють переважно вільні (договірні) ціни;

– грамотної побудови договірних відносин з постачальниками, посередниками, покупцями;

– покращення системи маркетингу на підприємстві, тобто виробляти тільки те, що безумовно буде купуватися, тому потрібно згрупувати свою продукцію за ознакою рентабельності і зосередити увагу на тій продукції, яка є високорентабельною;

– удосконалення продукції з середнім рівнем рентабельності, а низькорентабельну зняти з виробництва;

– організація виробничого процесу таким чином, щоб він був пристосований до швидкості переналадки;

– постійного проведення наукових досліджень аналізу ринку, поведінки споживачів і конкурентів.

Проведенні аналіз господарської діяльності ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика» та запропоновані рішення мають економічно обґрунтований ефект і сприятимуть підвищенню рентабельності господарської діяльності підприємства у майбутньому.

АНОТАЦІЯ

випускної кваліфікаційної роботи на тему: **«Облік і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством» (на матеріалах ПрАТ «Чернігівська макаронна фабрика»)**

Мета випускної кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку і аналізу фінансових

результатів в системі управління підприємством, а також в розробці пропозицій та шляхів їх удосконалення.

У першому розділі розглядається економічну сутність та поняття фінансових результатів; визначено особливості фінансової системи управління підприємством; розглянуто методичні підходи щодо обліку, оцінки та аналізу фінансових результатів підприємства; систематизовано нормативно-правове забезпечення щодо обліку та аналізу фінансових результатів підприємства.

У другому розділі розкриваються сучасні тенденції та напрямки розвитку харчової промисловості в Україні; проаналізовано фінансово-економічну характеристику підприємства; досліджено стан та структуру майна підприємства та джерел його формування; охарактеризовано організацію обліку та аналізу стану фінансових результатів на підприємстві.

У третьому розділі обґрунтовано шляхи покращення фінансово-економічного стану підприємства та підвищення ефективності його діяльності; запропоновано напрямки поліпшення політики управління фінансовими результатами підприємства та удосконалення організації обліку і аналізу фінансових результатів.

За результатами дослідження сформульовані відповідні висновки.

Одержані результати можуть бути використані в практичній діяльності підприємства.

Ключові слова: *фінансові результати, доходи, витрати, облік, аналіз, фінансовий стан, фінансові показники, управління.*

SUMMARY

Graduation qualification work on the theme: **«Accounting and analysis of financial results in the enterprise management system » (on materials of PJSC «Chernihiv Pasta Factory»)**

The purpose of final qualification work is to substantiate theoretical, methodological and practical aspects of accounting and analysis of financial results

in the enterprise management system, as well as in developing proposals and ways to improve them.

The first chapter deals with the economic essence and concept of financial results; the features of the financial system of enterprise management are determined; the methodical approaches concerning the accounting, estimation and analysis of financial results of the enterprise are considered; the legal and regulatory framework for accounting and analysis of financial results of the enterprise is systematized.

The second section reveals current trends and trends in the development of the food industry in Ukraine; analyzed the financial and economic characteristics of the enterprise; the state and structure of property of the enterprise and sources of its formation were investigated; the organization of accounting and analysis of the state of financial results at the enterprise is described.

In the third chapter, the ways of improvement of financial and economic condition of the enterprise and increase of efficiency of its activity are substantiated; the directions of improvement of the policy of management of financial results of the enterprise and improvement of the organization of accounting and analysis of financial results were proposed.

According to the results of the study, the relevant conclusions are formulated.

The obtained results can be used in the practical activity of the enterprise.

Keywords: *financial results, income, costs, accounting, analysis, financial statement, financial indicators, management.*